

1. COUNTRY LAGGING

Μέσο:INTERNATIONAL NEW YORK TIMES_KATHIMERINI

Ημ. Έκδοσης: . . .21/05/2024 Ημ. Αποδεκτίωσης: . . .21/05/2024

Σελίδα: 1

Country lagging behind in clinical research

Despite its high-caliber scientists, Greece continues to have a low share of the clinical studies conducted in Europe.

Some 4,000 clinical studies are conducted annually, primarily for new treatments in EU countries, with Greece participating in about 200 of them. The National Organization for Medicines says 186 new clinical studies were authorized in Greece in 2023, with a total of 948 in 2019-23. Data published by the Hellenic Association of Pharma-

ceutical Companies (SFEE) show that over €44 billion is invested annually in clinical studies in Europe, with Greece absorbing less than €100 million.

“If 1.5% of the total expenditure on drug research and development carried out in Europe was invested in Greece, this would mean €500 million in investments in clinical studies that would lead to €1 billion GDP growth, €180 million in tax revenue and 23,000 new jobs,” SFEE said.

Η Ελλάδα έχει μείνει πίσω στην κλινική έρευνα

Της ΠΕΝΝΥΣ ΜΠΟΥΛΟΥΤΖΑ

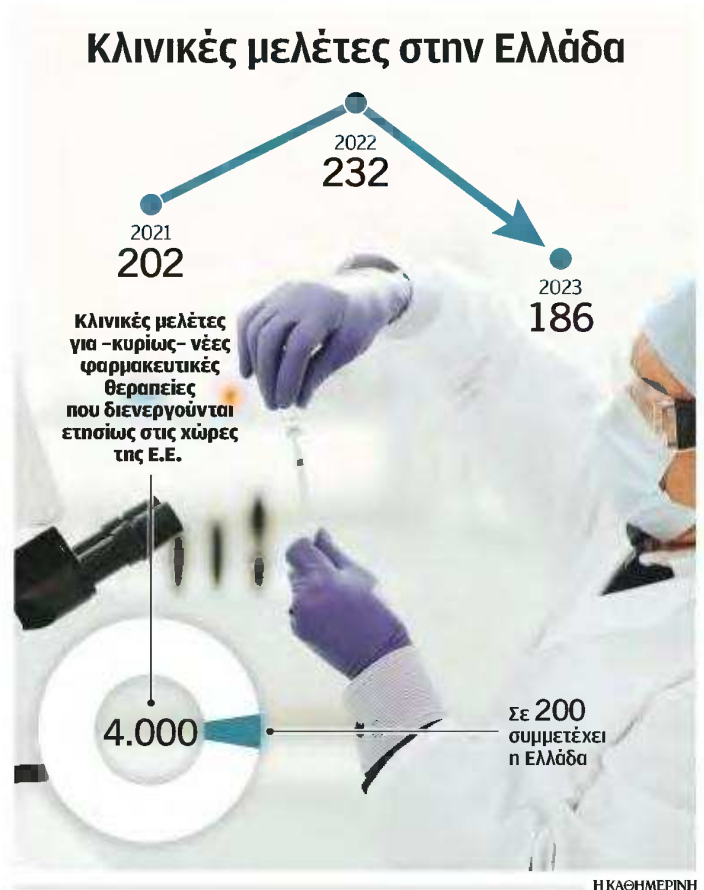
Χαμηλό μερίδιο από τις κλινικές μελέτες που διενεργούνται στην Ευρώπη συνεχίζει να έχει η χώρα μας, παρά το πολύ αξιόλογο επιστημονικό προσωπικό που διαθέτει. Στις χώρες της Ε.Ε. υπολογίζεται ότι διενεργούνται ετησίως περίπου 4.000 κλινικές μελέτες για –κυρίως– νέες φαρμακευτικές θεραπείες. Η Ελλάδα συμμετέχει σε περίπου 200 εξ αυτών. Σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στοιχεία του Εθνικού Οργανισμού Φαρμάκων, πέρυσι έλαβαν άδεια διεξαγωγής 186 νέες κλινικές μελέτες στη χώρα μας για νέες θεραπευτικές προσεγγίσεις για νόσους, μεταξύ των οποίων διάφορες μορφές καρκίνου, καρδιαγγειακά νοσήματα, αυτοάνοσα, σκλήρυνση κατά πλάκας κ.ά., έναντι 232 το 2022 και 202 το 2021. Συνολικά την πενταετία 2019-2023 έχουν εγκριθεί στην Ελλάδα 948 νέες κλινικές μελέτες. Σύμφωνα με τα στοιχεία που δημοσιοποίησε ο Σύνδεσμος Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Ελλάδος με αφορμή την 20ή Μαΐου, Διεθνή Ημέρα Κλινικών Μελετών, στην Ευρώπη επενδύονται ετησίως πάνω από 44 δισ. ευρώ σε κλινικές μελέτες, με την Ελλάδα να απορροφάει λιγότερο από 100 εκατ. ευρώ. Και όπως αναφέρει ο ΣΦΕΕ, «εάν από τη συνολική δαπάνη σε έρευνα και ανάπτυξη φαρμάκων που πραγματοποιείται στην Ευρώπη επενδύονταν το 1,5% στην Ελλάδα, αυτό θα σήμαινε 500 εκατ. ευρώ σε επενδύσεις σε κλινικές μελέτες που θα οδηγούσε σε 1 δισ. ευρώ αύξηση του ΑΕΠ, 180 εκατ. ευρώ έσο-

δα από φόρους και 23.000 νέες θέσεις εργασίας».

Το βασικότερο όμως είναι ότι προσφέρουν στους ασθενείς πρόσβαση σε δυνητικά πρωτοποριακές θεραπείες ή θεραπείες που δεν είναι ακόμη διαθέσιμες στο ευρύ κοινό. Όπως αναφέρουν σε άρθρο τους οι καθηγητές της Θεραπευτικής κλινικής (νοσοκομείο Αλεξάνδρα) της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ, Θεοδώρα Ψαλτοπούλου, Μαρία Γαβριατοπούλου, Ευάγγελος Τέρπος και Θάνος Δημόπουλος, «τα οφέλη που προ-

Στην Ευρώπη επενδύονται ετησίως πάνω από 44 δισ. ευρώ, με τη χώρα μας να απορροφάει λιγότερο από 100 εκατ. ευρώ.

κύπτουν από τις κλινικές μελέτες αφορούν τον ασθενή, τους ερευνητές, την επιστήμη, τις φαρμακευτικές εταιρείες, την οικονομία, το σύστημα υγείας και ολόκληρη την κοινωνία. Οι ασθενείς έχουν ταχεία πρόσβαση σε νέες θεραπείες, που πιθανώς προσφέρουν μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα και ασφάλεια στην αντιμετώπιση των νόσων και ενδεχομένως βελτιωμένη ποιότητα και προσδόκιμο ζωής. Η οικονομία και τα συστήματα υγείας ενισχύονται με εισροή επενδύσεων, αγορές νέων μηχανημάτων και νέες θέσεις εργασίας –οι περισσότερες εξειδικευμένες– σε τομείς υγείας. Οι ιατροί και ερευνητές συμμετέχουν στις διεθνείς εξελίξεις της έρευνας για την ανάπτυξη νέων φαρμάκων και συγχρόνως δίνου-

νται σημαντικές απαντήσεις σε επιστημονικά ερωτήματα. Η αρχή όμως και το τέλος κάθε κλινικής δοκιμής είναι η προσπάθειά μας να διασφαλίσουμε νέες καινοτόμες θεραπευτικές επιλογές για τους ασθενείς μας». Με δεδομένο ότι οι Έλληνες επιστήμονες είναι πολύ αξιόπστοι και αναγνωρισμένοι στο εξωτερικό, οι καθηγητές τονίζουν την ανάγκη δημιουργίας ευνοϊκού πλαισίου για την προσέλκυση επενδύσεων στην κλινική έρευνα. «Είναι σημαντικές η εξάλειψη της γραφειοκρατίας που χαρακτηρίζει τη διαδικασία κλινικών δοκιμών στη χώρα μας και προκαλεί αποκλίσεις στα χρονοδιαγράμματα, η ψηφιοποίηση των ιατρικών αρχείων, η απόδοση κινήτρων στο ιατρονοσηλευ-

τικό προσωπικό που πρόκειται να απασχοληθεί, η ευαισθητοποίηση - ενημέρωση του διοικητικού προσωπικού και η διάβιου εκπαίδευση, όπως για παράδειγμα με το μεταπτυχιακό πρόγραμμα των κλινικών μελετών που συντονίζει η θεραπευτική κλινική στο νοσοκομείο Αλεξάνδρα», επισημαίνουν. Ο ΣΦΕΕ σε ανακοίνωσή του αναφέρει ότι η χώρα μας έχει κάνει βήματα προς τη σωστή κατεύθυνση τα τελευταία χρόνια, όπως η θεσμοθέτηση της ομάδας εργασίας για την ανάπτυξη της βιοϊατρικής έρευνας και ο νόμος για το επενδυτικό clawback. «Ο στόχος τώρα πρέπει να είναι πώς θα προσελκύσει περισσότερες επενδύσεις σε κλινικές μελέτες», επισημαίνει.

3. ΜΟΛΙΣ 100 ΕΚΑΤ . ΕΥΡΩ ΑΠΟΡΡΟΦΑ Η ΕΛΛΑΔΑ ΓΙΑ ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ

Μέσο:ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ

Ημ. Έκδοσης: . . .21/05/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .21/05/2024

Σελίδα:28

44 ΔΙΣ. ΕΥΡΩ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Μόλις 100 εκατ. ευρώ απορροφά η Ελλάδα για κλινικές μελέτες

Της **Ανθής Αγγελοπούλου**
aangelopoulou@naftemporiki.gr

Η ΕΛΛΑΔΑ υστερεί σημαντικά στον αριθμό των κλινικών ερευνών σε σύγκριση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες, όπως δείχνουν τα στοιχεία του Συνδέσμου Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Ελλάδος (ΣΦΕΕ) που δόθηκαν στη δημοσιότητα με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Κλινικών Μελετών (20 Μαΐου). Για το 2023 στην Ευρώπη επενδύθηκαν σε Έρευνα και Ανάπτυξη πάνω από 44 δισ. ευρώ, με την Ελλάδα να απορροφά μόλις 100 εκατ. ευρώ. Εάν από τη συνολική δαπάνη σε E&A στον φαρμακευτικό κλάδο που πραγματοποιείται στην Ευρώπη το 1,5% επενδυόταν στην Ελλάδα, αυτό θα σήμαινε 500

εκατ. ευρώ σε επενδύσεις στις κλινικές μελέτες, που οδηγεί σε 1 δισ. ευρώ αύξηση του ΔΕΠ, 180 εκατ. ευρώ έσοδα από φόρους και 23 χιλ. νέες θέσεις εργασίας. Δεν είναι λίγες οι εταιρείες που επενδύουν σε E&A στη χώρα μας αλλά δεν είναι αρκετό. Η Novo Nordisk την περίοδο 2018-2022 επένδυσε 15,3 εκατ. ευρώ για την υλοποίηση 25 κλινικών δοκιμών, ενώ η GSK το χρονικό διάστημα 2017-2023 επένδυσε πάνω από 12 εκατ. ευρώ για 32 κλινικές μελέτες. Το 2024 είναι ένα κρίσιμο έτος, όπως εξηγεί η πρόεδρος του HACRO, Ευαγγελία Κοράκη, γιατί αναμένεται η πλήρης μετάβαση όλων των κρατών-μελών στον νέο Ευρωπαϊκό Κανονισμό 536/2014 (EU-CTR) μέχρι 31/1/2025. [SID:21667006]

4. ΤΙ ΦΟΒΟΥΝΤΑΙ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΤΙ ΕΛΠΙΖΟΥΝ ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ

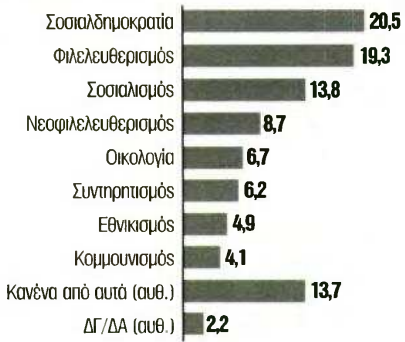
Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 21/05/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 21/05/2024

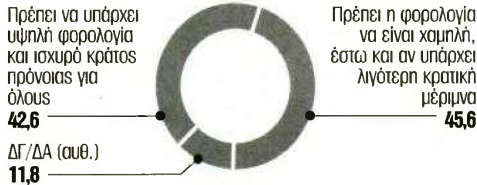
Σελίδα: 15

ΠΟΙΟΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΟΥΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΥΣ ΘΑ ΛΕΓΑΤΕ ΠΩΣ ΣΑΣ ΤΑΙΡΙΑΖΕΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ; Ποσοστά %

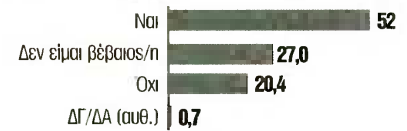
ΜΕ ΠΟΙΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΥΟ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΕΙΤΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ;

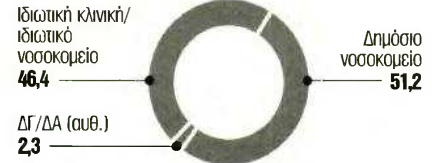
ΚΑΤΑ ΤΗ ΓΝΩΜΗ ΣΑΣ ΣΕ ΠΟΙΑ ΗΛΙΚΙΑ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΚΑΠΟΙΟΣ ΝΑ ΒΓΕΙ ΣΤΗ ΣΥΝΤΑΞΗ, ΔΗΛΑΔΗ ΝΑ ΕΙΣΠΡΑΤΤΕΙ ΣΥΝΤΑΞΗ ΑΠΟ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ;

ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ ΘΑ ΠΑΡΕΤΕ ΣΥΝΤΑΞΗ;

ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΠΟΥ ΧΡΕΙΑΖΟΤΑΝ, ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΣΑΣ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ ΘΑ ΠΡΟΤΙΜΟΥΣΑΤΕ...

ΕΞΕΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ, ΠΟΙΕΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΕΣ ΑΞΙΕΣ;

ΠΩΣ ΑΞΙΟΛΟΓΕΙΤΕ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ;

ΠΟΙΑ ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ;

«**Ι**ερό δισκοπότηρο των ερευνητών» ονομάζει ο Σπύρος Φαναράς την έρευνα της Metron Analysis για τη διαNEOοις, με τίτλο «Τι Πιστεύουν Οι Έλληνες 2024». Ήταν μακρά, αδύνατο να διεξαχθεί σε ένα κύμα και οι κυματισμοί της δίδουν ενδιαφέροντα αλλά και αντιφατικά ευρήματα για τους Νεοέλληνες. Τα δε τελευταία και πιο πρόσφα (μέσα στο 2024 όλα) είναι ακόμη πιο χαρακτηριστικά των νέων τάσεων, συμπεριφορών, προσδοκιών, ακόμη και με τη μορφή «υβριδικών» χαρακτηριστικών ή ταυτοτήτων όπως εύστοχα είχε στη μακρά σύνοψη-παρουσίαση των ευρημάτων της έρευνας χθες ο Παναγιής Παναγιωτόπουλος, αναπληρωτής καθηγητής Κοινωνιολογίας στο ΕΚ-ΠΑ. Συμπλήρωσε πως είναι η πρώτη φορά που οι Έλληνες εμφανίζονται τόσο αξιακά ανεκτικοί, καχύποπτοι κοινωνικά, αλλά και απαιτητικοί με το κράτος (ίσως εδώ, τόνισε, κρύβεται ένας παλιός κρατισμός).

Επίσης είναι σε αποδρόμη στο σκέλος των πολιτικών στρατηγικών, όχι πιο φοβικοί με την παγκοσμιοποίηση, με έντονα παροντικά στοιχεία (γι' αυτό δεν υπάρχει ανησυχία για το συνταξιοδοτικό) αλλά και με πυρήνια αντισυστημισμού στον σκεπτικισμό για την κλιματική αλλαγή –που πάντως ευρέως συναντάται σε σύγχρονες κοινωνίες, είτε ο Παναγιωτόπουλος, Τρώμε λιγότερο κρέας, ακόμη δηλώνουμε ένθετοι, λέει

Τι φοβούνται αλλά και τι ελπίζουν οι Έλληνες

Η έρευνα-μαμούθ της διαNEOοις που αποτυπώνει ενδιαφέροντα αλλά και αντιφατικά ευρήματα για τη χώρα και τους κατοίκους της

ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ Ν. ΜΑΝΙΑΤΗ

Η έρευνα επίσης, ενώ αυξάνεται η αυτοπροσδιοριστική πλευρά μας, με καχυποψία για την τεκνοθεσία των ομοφύλων.

Απόψεις και συνήθειες
Πάμε να δούμε ορισμένα μόνον εκ των πολλών ευρημάτων. Ως μεγαλύτερη απειλή σήμερα οι Έλληνες θεωρούν την οικονομική κατάσταση της χώρας. Όταν ερωτήθηκαν όμως για τον πλανήτη, είπαν πως θεωρούν μείζον κίνδυνο τον κλιματικό, ίσως γιατί όπως τόνισε ο Φαναράς, το θεωρούν πλανητικό ζήτημα και όχι αμιγώς εθνικό. Πώς θα είναι όμως η χώρα μας σε δέκα χρόνια; Θα είναι μια χώρα με πολλούς μετανάστες και οι πολίτες της θα είναι

πολύ ανεκτικοί, λένε τα ευρήματα των απαντήσεων – αν και εδώ εντοπίζεται επίσης μια πιο φιλική στάση στην αυστηροποίηση της στρατηγικής για τις προσφυγικές ροές. Η Ελλάδα συνεχίζει δε να κυριαρχείται από το αίσθημα της ανασφάλειας (Φεβρουάριος του 2024) και μάλιστα ελαχίστα αυξημένα απ' τον Δεκέμβριο του 2019. Οι απαντήσεις για το τι θεωρούν επίσης μέγιστη αξία έχουν ενδιαφέρον αφού εδώ συναντάται η δικαιοσύνη (δευτέρα η ελευθερία), ενώ από το σύνολο των θεσμών υψηλότερα είναι οι οικογένεια με όλες τις μορφές της. Πολύ χαμηλά διατηρούνται τα ΜΜΕ, τα συνδικάτα και οι ΜΚΟ.
Η έρευνα της διαNEOοις εντοπίζει

Είναι η πρώτη φορά που οι Έλληνες εμφανίζονται τόσο αξιακά ανεκτικοί, καχύποπτοι κοινωνικά, αλλά και απαιτητικοί με το κράτος. Επίσης είναι σε αποδρόμη στο σκέλος των πολιτικών στρατηγέσεων

πολύ χαμηλή κοινωνική εμπιστοσύνη ενώ τα 2/3 αποτιμούν θετικά τη συμμετοχή της χώρας στην ΕΕ. Στο πεδίο του ποιον θεωρούμε καλύτερο σύμμαχο στα θέματα εξωτερικής πολιτικής, η πλειοψηφία λέει τη Γαλλία, ενώ δεύτερη χώρα είναι οι ΗΠΑ (μια ανόδικη τάση που καταγράφει και απομείωση του αντιαμερικανικού μεταπολεμτικού ρεύματος). Οι Έλληνες όμως πια θέλουν περισσότερο κράτος – ίσως και ως απότοκο της πανδημικής κρίσης αν και θεωρούν πως τα δημόσια νοσοκομεία δεν βελτίωσαν τη θέση τους μετά το 2019.

Η ιδεολογική ταυτότητα
Στο σκέλος των ιδεολογιών και ταυτοτήτων συναντάται επίσης μεταπολιτισμικά και νέα ευρήματα. Στο ερώτημα για παράδειγμα ποιος ιδεολογικός χαρακτηρισμός σας ταυρίζει περισσότερο», τα πρωταία έχει η Σοσιαλδημοκρατία και δεύτερο είναι το ρεύμα του Φιλελευθερισμού (Φεβρουάριος 2024). Ο καθηγητής Γερασιμός Μοσχονάς μίλησε για σταθεροποίηση των τριών πρώτων ρευμάτων (Σοσιαλδημοκρατία, Φιλελευθερισμός, Σοσιαλισμός). Τον Φεβρουάριο του 2024 το άθροισμα δεξιών - κεντροδεξιών ήταν 39,1 και το άθροισμα των κεντροαριστερών - αριστερών ήταν 45,1. Έχει ενδιαφέρον εδώ πως τον Ιανουάριο του 2018, επί διακυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, ανετράπη η ισορροπία και είχαμε προβάδισμα στη Δεξιά - Κεντροδεξιά.